

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 9C/548/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415213732
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Poláková
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2015:1415213732.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave, v právnej veci navrhovateľa: H. K., bytom Q. XX/B, X. proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava IČO: 35 792 752 o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Zamestnávateľ navrhovateľa: Inteva Products Slovakia s.r.o., Aut. priem. park, Hala A 1006, 90 055 Lozorno **j e p o v i n n ý** zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 27.10.2005 č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

odôvodnenie:

Dňa 30.11.2015 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie navrhovateľa označené ako „Žaloba o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia.“

Navrhovateľ vo svojom podaní uvádza, že uzavrel s odporcom úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov. Ide o formulárovú „typovú“ spotrebiteľskú zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.10.2005.

Navrhovateľ považuje predmetnú zmluvu za problematickú a z eurokonformného hľadiska za najmenej z časti neudržateľnú. Vzťah účastníkov sa dostal do krízového stavu a javí sa, že platnosť právneho úkonu bude musieť posúdiť súd. V zmluve sú podľa navrhovateľa okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s §54 ods. 1 OZ a inými kogentnými ustanoveniami zákona (neprijateľná rozhodcovská doložka, sankčné poplatky, revolving, dohoda o zrážkach zo mzdy a pod.).

Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Odporca aj napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa navrhovateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by navrhovateľovi uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa navrhovateľovi zrážky zo mzdy a nemám možnosť ich priamo zastaviť. Zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy, bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom.

Navrhovateľ považuje inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy za rozporný s právom EÚ a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je preto aj v predmetnej veci neplatný (§ 39 OZ) a pre samotné rozhodnutie predmetnej veci považuje za zásadný výklad buď Ústavného súdu SR alebo Súdneho dvora EÚ. Súčasťou návrhu je preto aj návrh na prerušenie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR a predloženie veci Ústavnému súdu SR (§ 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) alebo Súdnemu dvoru EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ a čl. 19 ods. 3 písm. b/ Zmluvy o Európskej únii (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V prípade dohody o zrážkach zo mzdy podľa §551 OZ ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad majetkom navrhovateľa je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia majetku navrhovateľa nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Takýto inštitút sa tak dostáva do zásadnej kontroverzie s právom EÚ a čl. 7 Ústavy SR (rozpor s medzinárodnou zmluvou). Pochybnosti vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora, podľa ktorej je spotrebiteľ v slabšej pozícii z hľadiska informovanosti či vyjednávacej pozície.

Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy nie je podľa navrhovateľa založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce má oporu v zmluve, ale ako uvádza aj Súdny dvor ES, pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Situácia sa vyhrcoje a dostáva do kolízie s verejným poriadkom, ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúce z neprijateľných podmienok, alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Ochrana pred nekalými podmienkami sa má poskytnúť obdobne ako to vyžadujú vnútroštátne pravidlá verejného poriadku.

Odporca už vyzval zamestnávateľa navrhovateľa, aby vykonával zrážky zo mzdy a tieto už aj vykonáva. Obava, že odporca naplní zásah do navrhovateľovho majetku, bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad újinného práva, sa tak reálne naplnila. Ak je dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s újinným právom, je principiálne neprípustné, aby sa použil tento problémový zabezpečovací inštitút.

Rozpor s právom EÚ navrhovateľ osvedčuje pripomienkami Európskej komisie, v prípade C- 30/12 Marcinová/ POHOTOVOSTĚ, podľa ktorých je vnútroštátna právna úprava v rozpore s princípom efektivity a bráni ex offo prieskumu súdu neprijateľnosti zmluvných podmienok.

Vzhľadom na všetko uvedené navrhovateľ v záujme predídenia vzniku ujmy navrhuje, aby sa dočasne zakázal výkon zrážok zo mzdy. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 76 ods. 2 pripúšťa, by sa predbežné opatrenie uložilo aj inej osobe ako účastníkovi konania. V tejto sporovej veci je preto podľa názoru navrhovateľa odôvodnené dočasné opatrenie voči jeho zamestnávateľovi. Navrhovateľ nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do svojho majetku.

Navrhovateľ zdôvodňuje naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu na základe tej skutočnosti, že deklarováním neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy odporca stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Vyrieši sa tým (ne)prípustnosť Dohody o zrážkach zo mzdy čo do základu právnej otázky, čím judikatúra odôvodňuje naliehavý právny záujem (6Cdo 192/2010, 1Cdo 91/2006). Taktiež navrhuje určenie z dôvodu, že Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 OZ a naliehavý právny záujem vyplýva aj z ustanovenia § 153 ods. 3,4 OZ. Hrubá nerovnováha je daná z vyššie uvedených dôvodov tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku.

V zmysle § 75 ods. 2 O.s.p. má návrh na nariadenie predbežného opatrenia okrem náležitostí podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo znášal.

Podľa § 76 ods. 1 ods. 2 O.s.p. predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Podľa § 76 ods. 4 O.s.p. ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Pokiaľ sa navrhovateľ domáha nariadenia predbežného opatrenia, špecifickými náležitosťami takéhoto návrhu je povinnosť uviesť a opísať:

- všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia,
- podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana,
- odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy,
- čoho sa mieni domáhať vo veci samej.

Opísaním rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia, navrhovateľ musí preukázať, z čoho, t.j. z akých okolností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie predbežného opatrenia. Navrhovateľ musí predovšetkým deklarovať opodstatnenie nároku vo veci samej. Už v podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ musí predložiť také dôkazy a osvedčiť také skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej. Práve s týmto úzko súvisí preukázanie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má ochrana poskytnúť. Navrhovateľ musí tiež preukázať existenciu hroziacej ujmy, teda musí osvedčiť, že bez nariadenia predbežného opatrenia by mohla vzniknúť značná, závažná a dokonca neodstrániteľná ujma.

Taktiež je potrebné uviesť už v samotnom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, čoho sa navrhovateľ mieni domáhať návrhom vo veci samej. Konanie o merite veci musí mať skutkový a právny súvis s navrhovaným predbežným opatrením.

Uvedené podmienky musia byť splnené kumulatívne, ak má byť návrh na vydanie predbežného opatrenia dôvodný.

Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vychádza zo samotného návrhu, zo skutočností, ktoré sú v ňom uvedené, prípadne z listinných alebo iných dôkazov, ktoré boli k nemu pripojené. Súd musí mať minimálne osvedčené skutočnosti, ktoré sú zásadné pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Súd sa oboznámil s priloženými listinami: návrhom na začatie konania vo veci samej, fotokópiou Žiadosti o vykonanie zrážok zo mzdy a z iných príjmov, fotokópiou Zmluvy o revolvingovom úvere, plnou mocou udelenou spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. spoločnosti ANACO, s.r.o., fotokópiami uznesení č.k. 3Co/193/2014, 14C/221/2011-235, 15Co/210/2015, 6Co/615/2014-38, 5Co/554/2013, výpisom z Obchodného registra obchodnej spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o.

Predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia je potreba dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Musí ísť o stav, ktorý neznesie odklad a potrebné je preukázať naliehavosť, potrebnosť dočasnej úpravy, resp. osvedčiť, že predbežným opatrením sa zabezpečí účel občianskeho súdneho konania. Okrem existencie nároku musí navrhovateľ osvedčiť i to, že bez predbežného opatrenia by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený, pričom nebezpečenstvo zmarenia výkonu musí byť reálne a musí hroziť bezprostredne. Súd pri nariaďovaní predbežného opatrenia musí vždy vziať do úvahy, že tieto opatrenia upravujú pomery len predbežne alebo zabezpečujú nároky doposiaľ právoplatne nepriznané. Súd preto môže nariadiť len také predbežné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie konkrétneho účelu, nesmie voľiť predbežné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne a dokonca nezvratne zasahovalo do práv odporcu resp. tretej osoby.

Z charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Predbežné opatrenie je predbežné v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania ani tretích osôb.

Navrhovateľ podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia súčasne s návrhom na začatie konania vo veci samej, predmetom ktorého je určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom, je neplatná. Potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov odôvodňoval navrhovateľ konaním odporcu, ktorý požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej súčasne so zmluvou o úvere.

Zmyslom navrhovateľom podaného predbežného opatrenia je zabrániť do právoplatného rozhodnutia vo veci samej dočasnému výkonu práva z uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy. Potreba rýchlej a dočasnej úpravy pomerov je preukázaná žiadosťou odporcu o vykonanie zrážok zo mzdy a iných príjmov, adresovaná zamestnávateľovi navrhovateľa. Pre nariadenie predbežného opatrenia, ktorým súd zakáže na základe dohody o zrážkach zo mzdy vykonávať zrážky postačí, že na súde je vedené konanie o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Súdna prax dospela k záveru, že predbežným opatrením môže súd uložiť platiteľovi povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej medzi účastníkmi konania, keď dôvodom môže byť nezvyšovanie prípadného preplatku alebo nedôvodne vykonaných zrážok (porovnaj R 47/1974); takýto zákaz možno uložiť aj veriteľovi ako oprávnenému z dohody o zrážkach zo mzdy.

Nariadením predbežného opatrenia, ktorým sa zakáže odporcovi vykonávať práva z tejto dohody, resp. platiteľovi mzdy realizovať dohodu je dočasné opatrenie proti postihu majetku navrhovateľa, z ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiteľný alebo nenapraviteľný stav, t.j. mohol by nastať stav, kedy na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy poukázali odporcovi zo mzdy navrhovateľa finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu, než zákon dovoľuje. Ak by súd dočasne formou nariadeného predbežného opatrenia neupravil pomery účastníkov, vec sama by mohla stratiť zmysel, keby sa v priebehu tohto konania zrážky na základe namietanej dohody vykonávali a pohľadávka odporcu by bolo vymožená. Pozastavenie vykonávania zrážok na dočasnú dobu nezasiahne do práv odporcu v takej miere, ako by vykonávanie zrážok postihlo navrhovateľa - spotrebiteľa.

Súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a zároveň nezistil dôvod pre nenariadenie predbežného opatrenia, ktoré je zabezpečovacím prostriedkom len dočasne upravujúcim pomery účastníkov konania. V nadväznosti na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade je potrebné dočasne upravovať pomery účastníkov a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania súd rozhodne vo veci samej. S poukazom na § 145 O.s.p. účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na príslušnom súde, písomne, dvojmo. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha § 205 ods. 1 O.s.p.